

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI;
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

STEV. (No.) 141

CHICAGO, ILL., PETEK, 22. JULIJA — FRIDAY, JULY 22, 1932

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

LETNIK (VOL.) XLI

Vojna diktatura v Prusiji-Mussolini odstavlja ministre

HINDENBURG S POSEBNIM UKREPOM UPOTAVIL V PRUSKI DRŽAVI VOJAŠKO DIKTATURO.— KANCER, VON PAPEN, DIKTATOR. — OCITEK, DA NI PRUSIJA NIČ STORILA V POBIJANJE KOMUNIZMA. — PROTEST PRUSKE IN BAVARSKE VLADE.

Berlin, Nemčija. — Vsled kritične situacije, ki je nastala kot posledica stalno se ponavljajočih spopadov med sovražnimi političnimi strankami, v katerih je bilo tekom zadnjih treh tednov ubitih nad sto oseb in ranjenih več kot 1200, je nemška vlada na odlok predsednika Hindenburga podvzela v sredo odločilen korak. Proglasila je nad največjo nemško državo, Prusijo, vojaško diktaturo in postavila državo, v kateri leži tudi mesto Berlin, v upravo vojaških oblasti. Za pruskega komisarja, diktatorja, je Hindenburg imenoval kanclerja Von Papena, za njegovega pomočnika pa župana mesta Essen, Franča Bracha.

Diktatorski odlok je izdal Hindenburg potem, ko pruski notranji minister Severing ni upošteval njegovega poziva, da sam podvzame potrebne korake in upostavi v deželi mir ter konča pogoje. Von Papen se je izrazil, da bo prusti pruski kabinet v taki obliki, kakor je zdaj, samo s to izjemo, da bo odstranil Severinga in min. predsednika Brauna. Svojega pomočnika, Bracha, je Von Papen povabil, da v njegovem imenu izvršuje popolno diktatorsko oblast. Trije višji policijski častniki v Berlinu so podali svojo ostavko, ko je vojaštvo prevelo mesto v oblast.

V Hindenburgovem proglašu se povdarja, da s to zasilno odredbo ne bo prizadeta neodvisnost Prusije v okviru ustave. Dalje se očita, da ni Prusija nič storila, da bi zadušila komunistično gibanje, dočim so vse druge države krepko delovali v njega pobijanje.

S svojim ukrepm pa je Hindenburg tudi zbulil močen odpor. Pruska vlada sama pravi, da je ta diktatura nepopravljiva, da je vložila priziv na vrhovno sodišče. Tudi se član vlade niso odzvali, ko jih je Von Papen pozval k seji v sredo zvečer. Oglasila pa se je proti ukrepu tudi še druga država, namreč Bavarska, katere vlaada je objavilo, da bo Hindenburg poslala protest, kakor tudi priziv na vrhovno sodišče.

NEZNOSNA VROČINA

Chicago, Ill. — Že skoraj teden dni trpi to mesto v spletu celo osrednjem zapad pod pritiskom občutne vročine. Med tem časom je temperaturna trikrat dosegla 97 stopinj, namreč v petek, v torek in sredo. Kakor navadno, je vročina v okoliških mestih tudi zdaj višja kakor v Chicagi, kjer lezero nudi kolikor toliko odmoči. A tudi po drugih krajinah v Uniji vročina ne prizana. V Pueblo, Colo., je v torek kazal termometer 100 stopinj, v Pierre, S. D., 106, v Phoenix, Ariz., pa celo 108 stopinj, proti 19 glasovom.

MUSSOLINI 'ČISTI'

Mussolini odstavil pet ministrov. — Dve izpraznjeni mestni prevzel on sam, s čimer je poleg min. predsednika tudi trikratni minister.

Rim, Italija. — Danes je Mussolini tudi na zunanj edini gospodar Italije. Temeljito je namreč prerešetal svoj ministerski kabinet in odstranil iz njega pet članov, med njimi trdi zun. ministra Dino Grandi, katerega imé je postal že svetovno znano, ko je zastopal Italijo na raznih mednarodnih konferencah in razgovorih in ki je pred par meseci oficijno obiskal tudi Washington.

Drugi ministri, ki so "resignirali" v sredo, so Mosconi, fin. minister; Giuliano, naučni minister; Rocco, pravni min., in Bottai, min. za korporacije. Od izpraznjenih mest si je Mussolini pridržal sam za se posle zunanjega, kakor trdi ministra za korporacije, ter je torej poleg min. predsednika tudi še trikratni minister. Že prej je namreč imel v svojih rokah ministerstvo za notranje zadeve. Poleg tega je zdaj odvzel verske zadeve iz področja pravnega ministra in ga priključil notranjemu ministerstvu, torej samemu sebi. V svojih rokah ima torej Mussolini ogromno silo in se lahko popolnoma upravičeno reče, da njegova oseba vlada celo Italijo.

Ta odločujoča izpремembra v italijanski vladi se je pričakovala že dolgo časa. Že preteklo zimo se je govorilo o tej. Odlatal pa je Mussolini z njim zaradi ženevske in lausanne konference, ker je hotel na nje poslati ministre, katerim so dobro znani 'problemi, ki so se imeli tamkaj reševati. Zelo nezadovoljen pa je bil Mussolini z izidom lausanne konference in to je pripomoglo, da je zdaj pospel izpremembu.

NIKAKE PARKANJA "DOWNTOWN"

Chicago, Ill. — V svoji seji pretekli torek je mestni svet odločil, da ostane sedanja prepoved parkanja v 'downtown' distriktu še nadalje v veljavni. Da se prepoved odpravi, so se potegovali zlasti trgovci v srednjem delu mesta, če da bi se s tem poživila njih trgovina, ko bi se mogli odjemati pripeljati z avtomobili prav do vrat njih trgovin. Temu nasprotno pa se je zatrjevalo, da se je znatno zmanjšalo število nesreč, odkar je prepoved parkanja v veljavni, in tako so končno mestni očetje odločili, da ostane pri starem, z večino druga dva moška.

NESREČA JU NI OSTRASILA

Letalca Jimmy Mattern in Bennett Griffin, ki ju kaže gornja slika, sta imela sicer na svojem nedavnom poiskusnem poletu okrog sveta nesrečo, ko se jima je letalo razbilo, vendar nista vsled tega izgubila korajže. Po povrnitvi v Ameriko nameravata namreč podvzeti ponovni polet okrog sveta.

DELAVSKI NEMIRI

Usoden spopad med unijskimi in neunijskimi delavci.

Marseilles, III. — Pod temeljito zasiševanje je postavljenih nad sto prič, da se dožene, kdo nosi krivdo za spopad med delavstvom, ki se je prijetek tukaj pretekli torek in v katerih je bilo 18 mož ranjenih in eden ubit. Do sovražnosti je prišlo, ker je kontraktor, ki gradi plovni kanal, odslavljal unijske delavce in importiral iz drugih mest neunijske. Unijski delavci so v torek vpravili demonstracije, neunijski pa so pričeli streljati na nje, kar je dovedlo do usodnih posledic. Ubit mož je Steve Sutton iz Jolietta.

ODREDBA PROTIV STONJSKI VOŽNI

Gary, Ind. — Tukajšnje mesto bo odločno nastopilo proti tistim, ki si skušajo pridobiti zastonjsko vožnjo od mimoidečih avtomobilov. Policijsko ravnateljstvo je učinkovalo svojim organom, da arretirajo vsakogar, ki bi ga našli v mestu, da vihti palec proti avtomobilistom.

"PREROKOVALKA" PO STAŁA SLAVNA

Chicago, Ill. — Vedeževalka na karte Mrs. Susie Ballo, 2456 So. Lawndale Ave., o kateri je bilo poročano, da je iz kart napovedala umor Carla, ki se je v resnici tudi izvršil preteklo soboto, je kar že noč postala daleč okoli poznana in cele trume ljudstva jo kjer ni dosti prometa. Teh lobiškuje, da jim pove njih prihodnjost iz kart. — Med tem pa se umor Carla še ni niti najmanje pojasnil. Na sumu je še vedno brat žene xmorjenega, Ivan Grilec, a dokazati se mu ni moglo nič, dasi ne more dati zadovoljivih podatkov, kje se je nahajal usodnega večera. Poleg njega sta na sumu še druga dva moška.

BELA HIŠA OGROŽENA

Policija preprečila demonstracije veteranova.

Washington, D. C. — V torku je prišlo med policijo in skupino veteranov do malega spopada, ko so zadnji skušali prirediti demonstracije pred Belo hišo. O njih nameri je policija že prej izvedela in je zato najstrožje zastražila predsedniško poslopje. Demonstrante, katerih je bilo par sto, je ustavila že nekaj blokov da leč od Bele hiše in razvila se je pretep, v katerem so veterani končno podlegli, in aretiran je bil njih voditelj, J. Pace, ter dva njegova tovariša.

KANADA BO KUPOVALA ANGLEŠKO JEJKO

Ottawa, Ont. — Med britanskimi in kanadskimi izdelovalci jekla se je v torku sklenila pogodba, potem katere bo Kanada kupovala od Anglije tiste vrste jekla, ki ga sama ne proizvaja doma. S tem bo ameriška jeklarska industrija občutivo prizadeta, kajti do zdaj si je Kanada nabavljala jeklo iz Zed. držav.

CESTNE KARE Z ENIM OPERATORJEM

Chicago, Ill. — Državna trgovska komisija v Springfieldu je sicer odbila prošnjo tukajšnje družbe cestnih železnic, da bi smela splošno voziti cestne kare s samo enim operatorem, dovolila pa ji je, da enkrat napravil to pot. Z njim se bo podala na pot 26letna letalka Elvy Kalep. Njih namembni kraj so Atene v Grčiji, oddaljene od New Yorka okrog 5500 milj. Dvigniti se nameravata v zrak okrog 15. avgusta.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Predsednik Hoover namerava z uradnim govorom 15. avgusta sprejeti ponovno predsedniško nominacijo, s čimer bo tudi otvoril volilno kampanjo. Za ta dogodek so v pripravi posebne ceremonije.

Haag, Nizozemska. — Obisk bivšega nemškega prestolonaslednika pri bivšem cesarju Viljemu v Doornu se razlagata na ta način, da se pripravljajo Hohenzollerji, da se bodo s pomočjo fašistov silo zopet polastili nemškega prestola.

Dunaj, Avstrija. — V tukajšnjem parlamentu je bil v torku socijalistični poslanec Otto Bauer težko ranjen, ko je proti njemu vrgel neki drugi poslanec peplnik in ga zadel v celo.

London, Anglija. — Ameriški poslanec za Anglijo, A. W. Mellon, bivši zakladniški tajnik, se je v sredo odprel na dvamesečne počitnice v Ameriko. Pred odhodom se je izrazil, da ne bo sodeloval v volilni kampanji.

SEJA GL. ODBORA SZZ
Chicago, Ill. — Prve dni tegih zasiševanja je postavljenih nad sto prič, da se dožene, kdo nosi krivdo za spopad med delavstvom, ki se je prijetek tukaj pretekli torek in v katerih je bilo 18 mož ranjenih in eden ubit. Do sovražnosti je prišlo, ker je kontraktor, ki gradi plovni kanal, odslavljal unijske delavce in importiral iz drugih mest neunijske. Unijski delavci so v torek vpravili demonstracije, neunijski pa so pričeli streljati na nje, kar je dovedlo do usodnih posledic. Ubit mož je Steve Sutton iz Jolietta.

NAMERAVAN PREKOAT- LANTSKE POLET

New York, N. Y. — Za prihodnji mesec je zopet napovedan poizkus, da se z aeroplano preleti Atlantik. Podvzel bo ta polet letalec R. Q. Williams, ki je pred tremi leti že enkrat napravil to pot. Z njim se bo podala na pot 26letna letalka Elvy Kalep. Njih namembni kraj so Atene v Grčiji, oddaljene od New Yorka okrog 5500 milj. Dvigniti se nameravata v zrak okrog 15. avgusta.

MRS. ROOSEVELT PROTIV PROHIBICIJI

Albany, N. Y. — Žena demokratskega predsedniškega kandidata, Mrs. Roosevelt, se je v torku očitno izrekla, da ne odobrava prohibicije. Priznala je, da je ona sama za se "suha" in abstinentka, obenem pa je povdarila, da po njenem mnjenju ni prinesel 18. amendment zaželenega učinka in da bi se šele po njega odpravi moglo delovati za pravo zmernost med prebivalstvom.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz Jugoslavije.

PREDSEDNIK JUGOSLOVANSKE VLADE DR. VOJA MARIKOVIĆ ODSTOPIL — NOVA VLADA. — ČASTEN USPEH SLOVENSKEGA ROJAKA V FRANCIJI. — RAZNE NEZGODE, SMRTNA KOSA IN DRUGO.

Nova vlada v Jugoslaviji oseb in predsednik Društva industrijev je Trampič izročil zlato kolajno v priznanje njegovega dela. Lansko leto je tovarna prodala za 414,101 hl piva. Pri podjetju je zaposlenih nad tisoč delavcev in 150 uradnikov. Trampič je pa tudi že neštetokrat pokazal ljubezen do rodne grude, zato se njegovih uspehov veseli tudi domovina.

Ogenj v Cerknici

Dne 5. julija je v Cerknici ob pol treh zjutraj izbruhnil požar, ki je uničil dve stanovalski hiši in troje gospodarskih poslopij. Uničena je hiša št. 51 (last Frančiske Kovšca) z gospodarskim poslopjem. Kako je ogenj nastal nihče ne ve.

Huda nesreča

V bližini Krapinskih toplic se je v torek, 5. julija dogodila huda avtomobilska nesreča, ki pa na srečo ni zahtevala smrtnih žrtv. Avtopodjetnik Franc Simonič iz Sv. Urbana pri Ptaju je naložil na svoj tovorni avto 30 oseb, ki so se podelili v Ptuj. V bližini Krapinskih toplic, na strmini Dolič, je avto zgrmel v jarek in se prevrnil. Šest oseb je precej nevano ranjenih, med katerimi so same ženske in sicer Marija Matjašič, Ana Lovrenčič, Aljožija Kvar in Terezija Rašp iz Vitomircev pri Andražu. Ostali so lažje ranjeni.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrla Marija Janežičeva iz Braslovč, starca 80 let. — V Ljubljani je umrl Niko Omers, profesor. — V Mabolah pri Sv. Ani je umrl Franc Babšek, posestnik. — V Variševi pri Makolah je umrl Jurij Černoga, posestnik, star 72 let.

Nad 300 let staria zidanica

Pod Trško goro, že bližnje vasi stoji že nad 300 let stara zidanica, ki je še sedaj v dobrem stanju. Zidanica je bila nekdaj last cistercijencev iz Stične in jo je dal postaviti opat Jakob Reinprecht leta 1620. Sedanji lastniki zidanice in tamošnjega vinograda je France Kos iz Jablana.

Romarji

Božja pot na Sv. Višarje se je pričela letos o kresu in je bilo pri otvoritvi lepo število romarjev navzočih. Največ jih je bilo iz okoliških vasi, nekaj pa tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Počasi, a le gre

Poročajo z Dolenskega, da zadnje tedne izvozili že precej sodov vina iz trškogorskih hramov in zidanice na kolidvor. V manjših količinah ga pa hodijo kupovati zlasti železničarji in drugi uradniki.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenec
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-
delkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tisk:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četr leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
Subscription:	
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnani na uredništvo v vsaki dan in pol pred dnevom, ko izide list.— Za zadnjo številko v temu je čas do četrtek, dopolnne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo ne vraca.

POZOR!— Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Politične borbe v Nemčiji

Politični položaj v Nemčiji je vedno bolj zapleten in nejasen, a tudi vedno bolj napet. Pogajanja, ki so se vršila med zastopniki južnih nemških dežel in notranjim ministrom baronom Gaylom glede zopetne dovolitve hitlerjevskih bojnih čet, so ostala brez pravega uspeha. Preprečila so sicer nevarnost oboroženega konflikta med zakonitimi silami nemškega severa in juga, poučna borba pa se nadaljuje z nezmanjšano srditostjo in zahteva vsak dan nove žrtve. Osrednja nemška vlada stoji v tej borbi med južnimi deželami in nacionalnim socializmom skoraj brez moči ob strani in ne ve, kako bi si pomagala iz težavnega položaja, a mogoče tudi ne ve, s katero stranko bi potegnila.

Borba hitlerjevstva proti južni Nemčiji je najbrž zadnja eta- pa v boju nemškega ekstremnega nacionalizma za državno oblast. Ze po padcu Brueningove vlade so postali hitlerjeveci odločajoči činitelj v Reichu in Prusiji. Z neko posebno uslužnostjo je Papenova vlada skušala ugrediti vsem njihovim željam in zahtevam. Razpustila je parlament, odprla jim je radio za širjenje njihove razdirajoče in demagoške volilne propagande, dovolila jim je zoper njihove udarne čete in nošenje uniforme. Takozvani Brue- ningov sistem, ob katerega so se zadnje meseca s tako silo zaletavali nacionalisti, je likvidiral skoraj preko noči in zdelo se je, da stoji Nemčija neposredno pred vratimi tretjega carstva. V zadnjem trenutku je nastal v južni Nemčiji hud odpor proti zmagovalemu pohodu osovraženega hegemonističnega in imperialističnega pruskega duha. Zlasti Bavarska in Badenska se nočeta pokoriti diktatorom nove vlade, ki stoji pod vplivom Hitlerja in njegove okolice, in sta s tem izvili vihar ogorčenja iz nacionalističnega tabora. Hitlerjeva desna roka, znani Goebbel, zahteva na vseh svojih volilnih shodih, da mora vlada nemudoma "udariti z želesno pestjo po marksistični in separatistični drhalji na jugu."

Številni pojavi zadnjih dni pričajo, da so se pojavila v vladu sami nesoglasja, kako stališče naj Reich zavzame v borbi med obema protivnikoma, južnimi deželami in nacionalnim socializmom. Notranji minister Gayl se je postavil sicer odločno na stanje, da se morajo južne vlade pokoriti odredbam centralne vlade, ker bi slični pojavi nepriskorščine nujno uničili vso avtoriteto centralne državne oblasti. Ob enem pa je Gayl v ministrskem svetu napadel svojega tovariša, vojnega ministra generala Schleicherja, da po nepotrebni in preveč enostransko podpira nacio- nalne socialiste; s posebnim poudarkom je omenil, da sedanja vlada še dolgo ni hitlerjevska vlada, marveč da so med njo in načrti narodnih socialistov prav velika in globoka nasprotja. Nacionalni socialisti vlado le izrabljajo; vlada pa se mora zavedati, da je ujeni glavni temelj zaupanje predsednika Hindenburga, ki ji je poveril državne posle, dokler nove volitve ne pokažejo prave volje nemškega naroda. Hindenburg je poveril novi vladni glavno nalogu, da omogočijo sporazum med centrom in nacionalnimi socialisti, ki ga Hindenburg smatra za edino življena sposobno politično formacijo v bližnji bodočnosti. Toda v tem oziru so hitlerjeveci tako Hindenburga kakor centrum hudo razočarali in onemogočili sodelovanje s centrom. Vladi torej niso dali ničesar ukrepi. On je edini višji uradnik vojnega ministrstva, je operacijo dobro prestala, priča nepopisljivo žalostne sli-

Brez dvoma so bili ti argumenti ministra Gayla proti pod- prijanju hitlerjevstva točni in tehtni. Vendar pa ima general Schleicher danes v Nemčiji tak položaj, da se ne da proti njemu tudi operirana na slepiču in na njen dom, kjer sem bila samo kot sredstvo.

Brez dvoma so bili ti argumenti ministra Gayla proti pod-

prijanju hitlerjevstva točni in tehtni. Vendar pa ima general

Schleicher danes v Nemčiji tak položaj, da se ne da proti njemu tudi operirana na slepiču in na njen dom, kjer sem bila samo kot sredstvo.

Meriem je jazil en čas z karavano, ki je no-

šila nazaj na farmo oslabelega Baynesa. A

Kmalu se je odločila za nekaj drugega. Hotela

je namreč na vsak način nazaj v džunglo in Koraku.

Ta misel jo je s tako silo prijala, da je po-

vedela zamorsku spremjevalcu, da se bo vr-

nila nazaj h velikemu lovu Bwanu. Zamorec ni

v to dovolil in se je zgorjal, da mu je gospo-

dar Bwana ukazal njo odvesti nazaj na farmo...

ki je preživel tam vso viharno dobo od leta 1919 do danes. Njemu pripisujejo zaslugo, da je nemško vojsko, Reihswehr, vzorno organiziral in discipliniral, tako da je danes izven vpliva vseh strankarskih in političnih bojev in brezpogojno udana svojemu poveljstvu. To poveljstvo pa je že nekaj let v rokah generala Schleicherja. Zato se tudi vedno češče pojavljajo očitki, da bi rad v Nemčiji uvedel vojaško diktaturo, pri čemer bi seveda sam prevzel najvišjo izvršno oblast v državi. Njegove diktatorske načrte seveda podpirajo z vsemi silami nacionalni socialisti, ker ravnajo, da bi bila Schleicherjeva diktatura samo uvod v hitlerjevsko.

Te kritične notranjepolitične razmere v Nemčiji moramo imeti tudi pred očmi, ko opazujemo, s kakim pretiranim bobnjenjem pišejo vsi nemški listi tudi najbolj seriozni in običajno zelo umerjeni, o mednarodni politiki, zlasti pa o reparacijski in razoravnitveni konferenci. Obupen poskus je to, da bi prevpili domače dogodek in obrnili pozornost javnosti v druge smeri. Toda resnost je močnejša in vsak dan bolj jasna. Nemčija je na poti v katastrofo, to pa ne toliko zaradi svoje gospodarske kakor za- radi svoje politične in moralne krize.

PONOVNA ZAHVALA PEV-
SKEGA DR. "JEZERO"

Chicago, Ill.

Zadnji teden smo brali v tem listu dopis oziroma zahvalo pevskoga društva Jezero, ki pa ni bila popolna. Zato bo pa na tem mestu toliko popravljen, da bo odgovarjalo resnici. Piknik se je vršil 9. julija, ne pa 2., kakor je bilo poročano. Nadalje se v imenu društva Jezero prav izkreno zahvaljujem našemu rojaku Mr. Louis Majencu, ki je v ta namen davoroval celega prasiča, kateri nam je prinesel prav lepo sveto.

Hvala velja tudi vsem tistim, ki so delali in skrbeli, da ni bil nikdo lačen ali žejen. Tudi našega voznika Mr. Zeleznikarja ne smem pozabiti omeniti. Tudi njemu gre hvala, ker je za nizko ceno pripeljal udeležence na piknik in tudi brez vsake nesreče jih zoperpeljal nazaj na dom. Naj bo na tem mestu še enkrat izrecena zahvala vsem skupaj, ki so se piknika udeležili. Obenem se vam pa že naprej priporočam, da se drugo leto zoperodzovete v enakem ali pa še večjem številu. — Za pevsko društvo "Jezero":

John Toplak, preds.

SMRTNA KOSA V DENVER-
JU IN DRUGO

Denver, Colo.

Tukaj je po kratki mučni živilni izdihnil svojo dajo 15. julija ob 8. uri zjutraj dobro poznan Jacob Ivanetich, ki je v Pueblo, Colo. Težko nas je imel Grocery store na 44 zadela ta žalostna novica. — Washington St. Pokojni zapušča žalujočo ženo, dva sina, dve hčeri in več znancev. — Družini naše iskreno sožalje, njemu pa naj podeli Gospod večni mir in pokoj.

V bonišnicu se je morala podatki Mrs. Anna Damitrovich, ki se je morala podvreči operaciji. Bolehalo je že delj časa doma in se je na zdravniški nasvet podala v bolničko. — Miss Katarina Brce je bila pričakovala moj brat, njegove hčere in sinov. Prijažna sorodnica Mrs. J. Meglen se me je takoj ljubeče oklenila in hudo je plakala za svojo sestrico. Drugi dan so pokojno Agnes pripeljali poldne prispev v Pueblo. — Morda se bo g. urednik žejil nad tem dopisom, pa vede, da sem se tudi jaz, ker me je vaša zastopnica dobila dvakrat v dveh mesecih, da sem obnovila naročino in sicer eno za celo leto sorodniku Matiji Samecu v Kompolje, in sicer jaz sem se naročila za celo kant. Vsako delo je nadzorova-

no podeli svoj blagoslov, pa

je pod svati nenadoma odpela zemlja.

Trijevno postrežbo vseh enajst

naših prijateljev in nas vabil na razgovor in obede, kjer so nam tako iepo postregli. Med

prvimi je bila Mrs. Petkovsek, kjer je bila miza obložena z jedili, za kar se njej in njene

soprogu najlepše zahvalili. Njuna hčerka Bernardka je tudi pokazala svojo umetnost in malo jih je, ki bi ji bili kos. — Drugi dan smo šli k Mrs. Meglen, kjer smo bili tudi imenito postreženi in ravno tako potem pri Mrs. Mary Kogovsek in pri Mr. in Mrs. Krist. Pozabiti ne smem tudi Mr. Pečnika, ki nam je pridno donašal hladila iz 'kevitra'. — Morda se bo g. urednik žejil nad tem dopisom, pa vede, da sem se tudi jaz, ker me je vaša zastopnica dobila dvakrat v dveh mesecih, da sem obnovila naročino in sicer eno za celo leto sorodniku Matiji Samecu v Kompolje, in sicer jaz sem se naročila za celo kant. Vsako delo je nadzorova-

no podeli svoj blagoslov, pa

je pod svati nenadoma odpela zemlja.

Trijevno postrežbo vseh enajst

naših prijateljev in nas vabil na razgovor in obede, kjer so nam tako iepo postregli. Med

prvimi je bila Mrs. Petkovsek, kjer je bila miza obložena z jedili, za kar se njej in njene

soprogu najlepše zahvalili. Njuna hčerka Bernardka je tudi pokazala svojo umetnost in malo jih je, ki bi ji bili kos. — Drugi dan smo šli k Mrs. Meglen, kjer smo bili tudi imenito postreženi in ravno tako potem pri Mrs. Mary Kogovsek in pri Mr. in Mrs. Krist. Pozabiti ne smem tudi Mr. Pečnika, ki nam je pridno donašal hladila iz 'kevitra'. — Morda se bo g. urednik žejil nad tem dopisom, pa vede, da sem se tudi jaz, ker me je vaša zastopnica dobila dvakrat v dveh mesecih, da sem obnovila naročino in sicer eno za celo leto sorodniku Matiji Samecu v Kompolje, in sicer jaz sem se naročila za celo kant. Vsako delo je nadzorova-

no podeli svoj blagoslov, pa

je pod svati nenadoma odpela zemlja.

Trijevno postrežbo vseh enajst

naših prijateljev in nas vabil na razgovor in obede, kjer so nam tako iepo postregli. Med

prvimi je bila Mrs. Petkovsek, kjer je bila miza obložena z jedili, za kar se njej in njene

soprogu najlepše zahvalili. Njuna hčerka Bernardka je tudi pokazala svojo umetnost in malo jih je, ki bi ji bili kos. — Drugi dan smo šli k Mrs. Meglen, kjer smo bili tudi imenito postreženi in ravno tako potem pri Mrs. Mary Kogovsek in pri Mr. in Mrs. Krist. Pozabiti ne smem tudi Mr. Pečnika, ki nam je pridno donašal hladila iz 'kevitra'. — Morda se bo g. urednik žejil nad tem dopisom, pa vede, da sem se tudi jaz, ker me je vaša zastopnica dobila dvakrat v dveh mesecih, da sem obnovila naročino in sicer eno za celo leto sorodniku Matiji Samecu v Kompolje, in sicer jaz sem se naročila za celo kant. Vsako delo je nadzorova-

no podeli svoj blagoslov, pa

je pod svati nenadoma odpela zemlja.

Trijevno postrežbo vseh enajst

naših prijateljev in nas vabil na razgovor in obede, kjer so nam tako iepo postregli. Med

prvimi je bila Mrs. Petkovsek, kjer je bila miza obložena z jedili, za kar se njej in njene

soprogu najlepše zahvalili. Njuna hčerka Bernardka je tudi pokazala svojo umetnost in malo jih je, ki bi ji bili kos. — Drugi dan smo šli k Mrs. Meglen, kjer smo bili tudi imenito postreženi in ravno tako potem pri Mrs. Mary Kogovsek in pri Mr. in Mrs. Krist. Pozabiti ne smem tudi Mr. Pečnika, ki nam je pridno donašal hladila iz 'kevitra'. — Morda se bo g. urednik žejil nad tem dopisom, pa vede, da sem se tudi jaz, ker me je vaša zastopnica dobila dvakrat v dveh mesecih, da sem obnovila naročino in sicer eno za celo leto sorodniku Matiji Samecu v Kompolje, in sicer jaz sem se naročila za celo kant. Vsako delo je nadzorova-

no podeli svoj blagoslov, pa

je pod svati nenadoma odpela zemlja.

Trijevno postrežbo vseh enajst

naših prijateljev in nas vabil na razgovor in obede, kjer so nam tako iepo postregli. Med

prvimi je bila Mrs. Petkovsek, kjer je bila miza obložena z jedili, za kar se njej in njene

soprogu najlepše zahvalili. Njuna hčerka Bernardka je tudi pokazala svojo umetnost in malo jih je, ki bi ji bili kos. — Drugi dan smo šli k Mrs. Meglen, kjer smo bili tudi

Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV
Sestavil po narodni pripovedki iz srednje
petnajstega stoletja F. Kočevar

"Jaz tudi ne!" doda Janez zaničljivo.
"Mi tudi ne!" se zagrože ostali fantje. "Naj nas grof postavi le pred sovražnika in videl bo, kaj da znamo, ujetnike stražiti in birci pa nikdar ne!"

"Tako je pravo, fantje, in za Boga, sedaj me šele prav iz srca veseli, da so me izvolili za vašega načelnika. Edini misli in edinega duha moramo biti, drugače nam ne kaže." Pri teh besedah brene Janez na tleh ležeče ključe, da rožljaje zlete po tlaku. Šimkov Tone se pa pripogone ponje in jih pobere, rekoč: "Janez, pojdi, greva nekoliko po ječah pogledat, da bomo vsaj vedeli, koga nam je čast stražiti."

Do prvih vrat prišel, porine Šimkov takoj prvi ključ vanje, ki mu je prišel pod roke in bil je pravi. Dvakrat ga zasuče, da v zarjevili ključavnici zaškrilje, nato pa porine s pestjo vrata v ječo.

Plesnobni zaduh vzduh jima udari v nos, da sta se morala takoj vrniti. Šele ko se je smrad razkobil, stopi Janez v ječo. V gnujsobnem kotu na slami, že na pol gnili, ugleda čepeči človeško podobo, v kateri je bilo še trohico življenja. Vkovana je bila v težko žlezje. "Kdo si in kaj si zakrivil?" vpraša Janez. Toda ujetnik se niti ne zmeni ne, ne za Janeza ne za njegovo vprašanje. V drugič in tretjič vpraša Janez ali vedno brez uspeha. Človek ondi na slami pač še daje znamenja življenja od sebe, odgovora pa nobenega ne. Janeza je skoraj groza. Drugega mu ni kazalo, kakor ujetnika venkaj na svetlo spraviti. Oj strašen prizor, grozen pogled! Nič drugega niso spravili na dan, kakor zgolj kosti in kožo. Oblike — razpale cunje — je pokrivala komaj za največjo silo nagoto in je vsa mrgolela gnušnega mrčesa. Brada in lasje so ujetnika divje obrastli in star je bil videti kakor zemlja. Slep je bil tudi. Neprestana tema v ječi mu je uničila ljubo luč oči. Tudi slišal ni več, kakor so fantje iz raznih nagovorov menili spoznati. Groza jih spreleti od prvega do zadnjega, živaga mrlja videti pred seboj. Prinesli so vrč vina, da bi ga okrepčali, toda siromak je bil tako slab, da niti govoriti ni mogel. S trepetajočo roko dvigne starček vrč, da bi se napil, toda komaj napravi dober požirek, se začne tresti po celem životu. Vstal bi rad. Janez in Toma mu podpirajo ga pomagata kvišku.

"Oproščen, svoboden!" vzidhne starček, "da, da, vino mi je zadost verjetno znamenje, da sem rešen iz dolgoletne ječe in sladka zavest mi pravi, da je pravčni Bog uslušal moje prošnje v temni ječi. Štirideset dolgih let mi ni prišla kapljica vina na jezik in zaradi tega smatram ga sedaj za znamenje rešitve. Le smradljive vode so mi vlivale po žlebu v ječo. Kaj ne da, prijatelji moji, kaj ne da je to vino znamenje odrešenja. Sicer vas ne vidim in ne slišim, ali verjeti vam hočem — da ste me res osvobodili."

Siromak je zares mislil, da je rešen dolgega trpljenja.

"Nate, tu imate!" začne zopet čez nekoliko časa, "nate! Morda si ti, moj sin, tukaj, morda se uprav na te opiram, morda so s teboj tudi moji vnuki. — Nate!" Starček izvleče izpod pazduhe svetinjico in jo poda okoli stojecim, rekoč: "Po tej svetinjici me bodo spoznali. Nosi sem jo kot edini zaklad dolgih štirideset let pod pazduho skrito, vedno se nadaja, da me bodo morda po njej kdaj spoznali. Čast in hvala Bogu, nisem se motil. Prišel je ta prešerni dan in čast in hvala Bogu zanj!"

Vsi so ogledovali prečudno svetinjico, spoznati pa je le ni mogel nihče. Starčka je vel med tem tresti mraz. Janez takoj ukaže sobo zakuriti in starčka položiti v snažno posteljo. Nato gresta s Tonetom še druge ječe pregledovat. Bilo jih je po vrsti kakih petdeset, a v nobeni kakega resničnega hudočelka. Tu sta našla kakega sestradanega viteza, ki ga je imel grof zaprtega, ker ga je sumničil, da ga morda pri cesarju toži, ali pa, ker se mu je sploh kot sosed dozdeval neveren; onda sta našla zopet pod ključem kakega širokoplečega kmetja, katerega se je hotel grof za tak način znebiti, da bi se tem lagje polastil njegovega posestva. Že sta prišla do poslednjih vrat. Tu sta poskušala zopet ključ za ključem, a zastonj, ključa pravega ključa od te ječe ni bilo pri rokah. Skozi ključevu luknijo je bilo vendar videti, da je v tudi notri nekdo zaprt. Kaj storiti? Ni jima drugzvez kazalo, kakor vrata iz štekeljek vreči. Oba hkrat se upreta z združenimi močmi vanje in — odpro se jima. V ječi — o groza — najdeti človeka z razprtima rokama na zid prikovanega, na pol stojne na pol vise. Črez glavo je imel vrečo zavezano, da siromak govoriti ni mogel. Po lepi obliki soditi, ni mogel biti še dolgo tukaj. Hitro ga rešita spon in peljeta venkaj na svetlo. Ondi ga vpraša Janez: "Kdo si in kaj si zakrivil, da so te vrgli tu notri v temnico?"

Duhovnik sem in brez krivde. Dokler se zvesto izpolnjevanje dolžnosti ne bo smatralo za krivico, tako dolgo se čutim nedolžnega. Moja vest je čista!"

"Duhovnik ste?" ponovi osuplo Janez. "Ravno prav, tu imamo ujetnika, ki prejkone ne bo učakal solnčnega zahoda. Blagovolite iti z nama, da ga priporočite božji milosti. Spovedati ga pač ne bo mogoče, ker je popolnoma gluhi in za druga duhovna opravila nam manjka pa potrebnih priprav."

Starček je bil v resnici slab. Prevleliko veselje nad neprtičkovano rešitvijo iz štiridesetne ječe mu je vzel še poslednje moči.

"Moj sin, moj sin!" kliče starček s slabim glasom — "pridi vendar semkaj k meni: Primi me za roko, da te otipljam, ker te ne morem videti ne slišati, o pridi, pridi, da ne umrjem popolnoma zapuščen! Že čutim, kako me zapuščajo poslednje moči!"

Duhovnik pristopi k postelji in prime starčka za roko. "Tako, tako je prav, moj sin," nadaljuje starček vidno pomirjen, "le podaj mi roko, dokler mi moja niše popolnoma mrzla. O sedaj se ne bojim nič več umruti. Sladka mi bode smrt, saj me bo našla zunaj ječe v sredi svojih dragih. O kaj ne, da ste pri meni, ti moj sin, tvoga žena s sinovi in hčerami in ljubimi vnučki. Kdo pač drugi bi me rešil iz groze ječe, kakov vi, saj je ves drugi svet že zdavnaj pozabil na me — živga pokopanega!"

Starček preneha. Dolgo govorjenje ga je jalo upehalo. Fantje so srčno ginjeni stali okoli bolnika. Vse je čakalo, da bi vsaj kako ime povedal, da bi se morda tako izvedelo odkod in kdo da je.

"Tvoja mati gotovo ne živi več, jeli da ne?" nadaljuje starček čez nekaj časa, "oj, kako le, saj moram že jaz biti mnogo nad sto let star. Sicer pa sem že davno nehal šteti leta, ko so mi bila silno bridka, silno dolga leta v temni ječi. (Dalje prih.)

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovenec: Čitate za!

KAKO DOLGO RASE JELENJE ROGOVJE?

Dva ruska učenjaka sta hoteli ugotoviti natančno dobo, ki jo rabi rogovje zelopastege jelena, da se popolnoma razstreže.

Jelen, ki sta ga opazovala,

Tel. v uradu Crawford 2893

Tel. na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN

SLOV. ZOBOZDRAVNIK

URAD:

OGDEN AVE. BANK BLDG.

soba št. 204

Vogal Crawford in 3959

Ogden Ave., Chicago, Ill.

Uradne: Od 9. do 12. dop., od 1.

do 5. pop. in od 6 do 9 zvečer. Ob

sredah od 9 do 12 dop.

DR. J. E. URICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

—2000 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 5

—8 zvečer izvenčni ob sredah.

Uradni telefon: Canal 4918

Residenčni telefon: La Grange 3966

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne

bolzni

Tel. Rockwell 3364

Stanovanje: 1130 No. Loret Ave.

Tel. Austin 2376, Chicago

Urad: 3335 West 26th Street

Uradne ure: 5 do 9 zvečer razen sred

ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah

1 do 4 pop.

Phones: 2575 in 2743

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU

IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895

Na razpolago noč in dan. — Najboljši zavodi za pogrebne, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS. JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste

svetče ali suho prekraeno meso ter

vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS. JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI POGREBNI DOM

V CHICAGI

ROJAKI SLOVENCI! SVOJI K SVOJIM!

A. Glavach & Co. Inc.

Naša postrežba je brezplačna kar se tiče rabljenja naše

mrtvačnice. smo na razpolago za Chicago, Cicero, Berwyn, South Chicago, Kingstington in Pullman in vsem drugim predmestjem. Prevažamo umrle osebe iz vseh delov mesta v našo

mrtvačno noč in dan.

CENE NIZKE, POSTREŽBA TOČNA.

— Automobili na razpolago za vse slučaje. —

F. E. PALACZ, Embalmer

Res. Rockwell 4882

1916 W. 22nd St., blizu Lincoln St., Chicago, Ill.

RAVNOKAR

smo prejeli prvo knjigo:

'MESTA DRAVSKE BANOVINE'

Ta knjiga vsebuje krasni opis mesta Celje in raznih krajcev iz Zelenega Štajerja.

Knjiga krasí nad 30 lepih pokrajinskih krajev. Morda

bote našli svoj rojstni kraj v njej, če ste iz teh krajev doma.

Vsek Slovenec, zlasti pa rojaki iz prelepega zelenega

Štajerja, bi moral imeti to zanimivo slovensko knjigo v svoji hiši.

Knjiga se prodaja z ozirom na sedanje slabe čase za

maloceno samo

40 centov s poštino vred

Pišite še danes ponjo in v pismo priložite znamke, ali

pa poštini Money Order ter pošljite naročilo na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

gospodar le ni privoščil, da bi

se v prostem času izprehodil

in pretegnil utrujene ude, se

je razjezel nanj in postal na-

enkrat trmaš. Gospodar ga je

moral slednjic privezati na ze-

lo kratko vrv, misleč, da bo

trmaš žival ukrotil. To se mu

pa ni posrečilo, čeprav je ne-

koga dne žezalo, da je po-

stal velblod krotak.

Velblod je postal naenkrat